

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ս.Ա.Հ./

Արձանագրություն № _14_

«_06_» _02_ 2024_ թ.

ՄՀ/մ-041

Ժամանակակից ընտանիքի մանկավարժական հիմնախնդիրները

ԴԱՍՇՆԹԱՅԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն	011301.00.7. Ընդհանուր մանկավարժություն _____ <small>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</small>
Կրթական ծրագիր` <small>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</small>	011301.04.7 Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա _____
Որակավորման աստիճան`	_մանկավարժության մագիստրոս _____ <small>/բակլավր, մագիստրատուրա/</small>
Ամբիոն`	Մանկավարժության և հոգեբանության _____ <small>/ամբիոնի լրիվ անվանումը/</small>
Ուսուցման ձևը`	_առկա _____ <small>/առկա, հեռակա/</small>
Կուրս/կիսամյակ Դասախոս(ներ) `	1-ին կուրս, 2-րդ կիսամյակ, Ք.Ս.Վիրաբյան _____ <small>/անուն, ազգանուն/</small>
Էլ.հասցե/ներ`	kvirabyan60@gmail.com _____

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	...
9.	Ուսումնառության մեթոդները
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	...
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	...
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	...
14.	Գնահատում.....	...
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	...
	14.2. Հարցաշար.....	...
	14.3. Գնահատման չափանիշներ.....	...
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Ժամանակակից ընտանիքի մանկավարժական հիմնախնդիրները» դասընթացը կարևորվում է դպրոցական մանկավարժության բնագավառում, մեծ դեր ունի մանկավարժի պատրաստման գործընթացում, ներառված է **011301.04.7 Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա** կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Կամընտրական դասընթաց» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է

1. ուսանողներին զինել գիտելիքներով, որոնք հնարավորություն կտան տեսնել ժամանակակից ընտանիքներում առկա խնդիրները, գտնել դրանց հաղթահարման ուղիները,
2. լուրջ ուշադրություն դարձնել ընտանիքների հետ տարվող մանկավարժական աշխատանքներին,
3. նպաստել մասնագիտական որակների բարձրացմանը:
4. ապագա մանկավարժների մեջ ձևավորել ճիշտ դիրքորոշում ընտանիքների հետ տարվող աշխատանքում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

1. հարստացնել ուսանողների ունեցած գիտելիքները «Ժամանակակից ընտանիքի մանկավարժական հիմնախնդիրները» առարկայից
2. լուրջ ուշադրություն դարձնել ընտանիքների հետ տարվող մանկավարժա-հոգեբանական աշխատանքներին,

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Ժամանակակից ընտանիքի մանկավարժական հիմնախնդիրները » դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների դպրոցում ձեռք բերած գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների առկայությունը:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Ժամանակակից ընտանիքի մանկավարժական հիմնախնդիրները» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

Գիտելիք

- *Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ*
- *Ներընտանեկան հարաբերությունների համակարգ*

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

• *Ընտանիքում երեխայի տեղը և դերը*
Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.

- *հստակ պատկերացնել ընտանիքի դերը անձի ադապտացման գործընթացում,*
- *սոցիալական դաստիարակության էությունը*

Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի

- *Ընտանեկան դաստիարակության բովանդակությանը և հետազոտությունների մեթոդներին,*

Ընտանիքի, դպրոցի և սոցիումի փոխգործունեության ձևերին

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա) Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- Վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- Կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
- Հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
- Մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ
- Տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն)

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- սովորելու ունակություն,
- նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
- նոր գաղափարներ առաջ քաշելու(ստեղծագործելու) ունակություն,
- ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
- նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
- ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,
- տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
- ունակ լինեն ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,
- տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի

պահանջների³.

« Ժամանակակից ընտանիքի մանկավարժական հիմնախնդիրներ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել տարրական մանկավարժության մասնագիտական գործունեության ընթացքում,

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3կրեդիտ/ 90ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	18	
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք	18	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	54	
Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴ .

- Դասախոսություն
 - Սեմինար պարապմունքներ
 - Ինքնուրույն աշխատանք
- Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- Ռեֆերատ
- Կլոր սեղան
- Կունկրետ հրավիճակների վերլուծություն
- Աշխատանքային տետր
- Զեկույց

8. Դասավանդման մեթոդներն են⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում,

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

9. **Ուսումնասիրության մեթոդներն են**⁷՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապլունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ	4	4			
2.	Ընտանեկան դաստիարակության բովանդակությունը և մեթոդիկան	2	2			
3.	Ընտանեկան դաստիարակության հոգեբանա-մանկավարժական հիմնահարցերը	2	2			
4.	Ներընտանեկան հարաբերությունների համակարգը	2	2			
5.	Երեխան ընտանիքում և նրա ձևավորման ու վերականգնման փուլերը	4	4			
6.	Ընտանիքի, դպրոցի և սոցիումի փոխգործունեությունը	4	4			
7.						
Ընդամենը		18	18			

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

1. Куликова Т.А. – „Семейная педагогика и домашнее воспитание”. М. 1999г.
2. Коменский Я.А. – „Материнская школа”. М. 1982г.
3. Ковалева А. – „Микроклимат семьи.” М. 1979г.
4. Игошев К.Е. – „Семья, дети, школа: М. 1989г.
5. Мудрик А. „ Социальная педагогика”. М. .ã2006
6. „Макаренко советует родителям”. М. 1975г.
- 7.Ստոլետով Վ.Ն. - Երկխոսություններ դաստիարակության մասին՝ Ե. 1990թ.
- 8.Ս.Գևորգյան Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման բնույթը՝ Ե- 2000

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)

1.	Բելիչևա, Այդ վտանգավոր հասակը,	Երևան,1983
2.	Խրիպկովա, Զրույց դժվար թեմայի շուրջ	
3.	Ս.Գևորգյան «Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման բնույթը»	Երևան, 2000
4.	Ի.Գրեբենիկով «Ընտանեկան կյանքի բարոյագիտություն և հոգեբանություն»	Երևան,1988
5.	Ս.Մանուկյան Մանկավարժագիտություն՝	Ե-2002
6.	.Ի.Գրեբենիկով Ընտանեկան կյանքի բարոյագիտություն և հոգեբանություն՝	Ե-1988

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)

1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ	<p>Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ և դաստիարակության սուբյեկտ</p> <p>Պատմական ակնարկ ընտանեկան-ամուսնական հարաբերությունների զարգացման մասին</p> <p>Ժամանակակից ընտանիքի առանձնահատկությունները</p>	4	ՊԳ 4,5,ԼԳ3
2.	Ընտանեկան դաստիարակության բովանդակությունը և մեթոդիկական Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ	<p>Ընտանեկան դաստիարակության մեթոդների յուրահատկությունները: Երեխայի խաղերը ընտանիքում: Աշխատանք: Ազատ ժամանակ:</p> <p>Ընտանեկան պայմաններում անձի բազային կուլտուրայի ձևավորումը:</p> <p>Երեխայի դաստիարակությունը և ֆիզիկական զարգացումը ընտանիքում: Երեխայի ֆիզիկական և հոգեկան առողջության</p>	2	ՊԳ1,3,ԼԳ1
3.	Ընտանեկան դաստիարակության հոգեբանա-մանկավարժական հիմնահարցերը	<p>Հասկացություն ընտանեկան դաստիարակության մասին:</p> <p>Պատմական ակնարկ ընտանիքում երեխաների դաստիարակության ձևերի մասին:</p> <p>Ընտանեկան դաստիարակության սկզբունքները՝ նպատակաուղղված,</p>	2	ՊԳ1,4,5ԼԳ3

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		<p>հումանիզմի, մշակութափոխարկողականության, դաստիարակության կապը երեխաների կյանքի և նրանց հնարավորությունների միջև, հասարակական և ընտանեկան դաստիարակության միասնությունը դաստիարակվողի և ընտանիքի փոխներգործությունը:</p>		
4.	Ներընտանեկան հարաբերությունների համակարգը	<p>Ընտանեկան հարաբերությունների կուլտուրան՝ ընտանեկան հարաբերությունների ազդեցությունը երեխաների մտավոր գործունեության վրա: Ընտանեկան կոնֆլիկտները՝ տեսակները, թույլատրելի սահմանները: Երեխաների մոտ ընտանեկան սթրեսներից պաշտպանվելու առանձնահատկությունների ձևավորումը: Մանկության տարիներին ծնված մեծ պրոբլեմները</p>	2	ՊԳ1,3,4,ԼԳ5
5.	Երեխան ընտանիքում և նրա ձևավորման ու վերականգնման փուլերը	<p>Նախադպրոցականի, կրտսեր դպրոցականի, դեռահասի և պատանու դաստիարակությունը ընտանիքում: Պատանին և աղջիկը ընտանեկան դաստիարակության համակարգում: Տարիքային առանձնահատկությունների դրսևորումները ընտանեկան հարաբերություններում:</p>	4	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3
6.	Ընտանիքի, դպրոցի և սոցիումի	Դպրոցի և ընտանիքի հոգեբանա- մանկավարժական	4	ՊԳ4,5,ԼԳ2,4

	<p>փոխգործունեությունը</p>	<p>համագործակցության կազմակերպումը:</p> <p>Համագործակցության և մրցակցության հարաբերությունները:</p> <p>Ուսուցիչ-դպրոց, ընտանիք-ծնողներ հաղորդակցումը որպես երկխոսություն:</p> <p>Ծնողական կրթական պահանջները և դրանց յուրացման ուղիները:</p>		
--	----------------------------	--	--	--

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	<i>Թեմա</i>	Ուսումնասիրվող հարցեր	<i>Ժամաքանակ</i>	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	<p>Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ</p>	<p><i>Ընտանիքի գործառույթները,</i></p> <p><i>Ժամանակակից ընտանիքի առանձնահատկությունները</i></p>	4	ինքնաստուգում	ՊԳ 4,5,ԼԳ3
2.	<p>Ընտանեկան դաստիարակության բովանդակությունը և մեթոդիկական</p>	<p>ինչպես է կազմակերպվում տաբեր տարիքային խմբերի երեխաների ընտանեկան դաստիարակությունը , ընտանիքում ինչպես է կազմակերպվում երեխայի դպրոցին</p>	2	հարցում	ՊԳ1,3,4,5,ԼԳ1

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		նախապատրաստման գործը			
3.	Ընտանեկան դաստիարակության հոգեբանա-մանկավարժական հիմնահարցերը	որոնք են ընտանիքի ձևավորման գործոնները, ինչպիսին է ընտանիքի դաստիարակչական պոտենցիալը ընտանեկան դաստիարակության ինչ ոճեր են հայտնի	2	փոխզնահատում	ՊԳ1,4,5,ԼԳ3
4.	Ներընտանեկան հարաբերությունների համակարգը	<i>որոնք են ընտանեկան կոնֆլիկտների առաջացման պատճառները, որոնք են երեխաներին սթրեսներից պաշտպանելու ձևերը</i>	2	հարցում	ՊԳ1,3,4,ԼԳ5
5.	Երեխան ընտանիքում և նրա ձևավորման ու վերականգնման փուլերը	<i>որոնք են ընտանիքում միջանձնային կապերի շեղման պատճառները, ինչ դժվարությունների են հանդիպում տաղանդավո, ազրեսիվ, որդեգրված երեխաները</i>	4	ինքնաստուգում	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3
6.	Ընտանիքի, դպրոցի և սոցիումի փոխգործունեությունը	<i>որոնք են դպրոց- ընտանիք համագործակցության ձևերը, ինչ աշխատանքներ են տարվում տարբեր տարիքային խմբերի երեխաների ծնողների հետ</i>	4	փոխզնահատում	ՊԳ4,5,ԼԳ2,4

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	<i>Դպրոցահասակ երեխաներին բնորոշ ճգնաժամային հոգեվիճակների էությունը</i>	Տարբեր տարիքին բնորոշ ճգնաժամերը: Առաջացման պատճառները, հաղթահարման ուղիները	Կլոր սեղան		զրույց	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3 Օգտվել համացանցից

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Տղաների և աղջիկների դաստիարակությունը հայ ընտանիքում	Ուսումնասիրել տարբեր ազգերի դաստիարակչական համակարգը կապված ազգային Առանձնահատկությունների հետ	զեկույց		Ֆրոնտալ և անհատական հարցում	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3
3.	Դժվար դեռահասներ», պատճառները	Քննարկել առաջացման պատճառները և հաղթահարման ուղիները	ռեֆերատ		Անհատական հարցում	ՊԳ4,5,ԼԳ1,3
4.	Ընտանեկան կոնֆլիկտներ	Քննարկել տեսակները, թույլատրելի սահմանները	զեկույց		Զրույցի մեթոդ	ՊԳ1, 2,4,5,ԼԳ1,3
5.	Երեխաների նախապատրաստումը ընտանեկան կյանքին	Քննարկել ընտանեկան կյանքի նախապատրաստական աշխատանքները, պատկերացումները ապագա ընտանիքի մասին			Ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ4,3,ԼԳ1,3
6.	Ազդեցիվ երեխաներ	Ազդեցիվության դրսևորման պատճառները և դրա վերացման ուղիները				
Քննարկել տարբեր իրավիճակներ, խնդիր-առաջադրանքներ						

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

14. **Գնահատում**

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1. **Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝**

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 0 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. **Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.**

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Ընտանեկան կոմֆլիկտների պատճառները
2. Երիտասարդ ընտանիքը որպես սոցիալական օգնության օբյեկտ
3. Բարեհաջող և անբարեհաջող ընտանիքներ
4. Ընտանիքի մշակույթը և կենցաղը
5. Բազմազավակ ընտանիքներ
6. Ընտանիքի գործառույթները
7. Ընտանիքի տեսակները
8. Ընտանիքի ստեղծման պատմությունը
9. Սոցիալական աշխատանքն ընտանիքի հետ
10. Ընտանիքը և հաշմանդամ երեխաները
11. Փոխարինող ընտանիքում երեխայի դաստիարակության կազմակերպումը
12. Մանկավարժ – ծնող հարաբերությունները
13. Երեխային ընտանեկան հարաբերություններին նախապատաստելու ձևերը
14. Անբարեհաջող ընտանիքների ցուցաբերվող օգնության ձևերը
15. Ընտանեկան կոմֆլիկտները և դրանց հաղթահարման ուղիները
16. Ամուսնությունը և ընտանիքը ժամանակակից աշխարհում
17. Ազրեսիվ երեխաներ
18. «Դժվար դեռահաս», պատճառները
19. Կրոնական դաստիարակությունը ընտանիքում
20. Հաղորդակցումը ընտանիքում

Ա) (1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված թեմաները

1. Ընտանեկան կոմֆլիկտների պատճառները
2. Երիտասարդ ընտանիքը որպես սոցիալական օգնության օբյեկտ
3. Բարեհաջող և անբարեհաջող ընտանիքներ
4. ընտանիքի մշակույթը և կենցաղը
5. Բազմազավակ ընտանիքներ
6. Ընտանիքի գործառույթները
7. Ընտանիքի տեսակները
8. Ընտանիքի ստեղծման պատմությունը
9. Սոցիալական աշխատանքն ընտանիքի հետ
10. Ընտանիքը և հաշմանդամ երեխաները

Բ) (2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

11. Փոխարինող ընտանիքում երեխայի դաստիարակության կազմակերպումը
12. Մանկավարժ – ծնող հարաբերությունները
13. Երեխային ընտանեկան հարաբերություններին նախապատաստելու ձևերը
14. Անբարեհաջող ընտանիքների ցուցաբերվող օգնության ձևերը
15. Ընտանեկան կոնֆլիկտները և դրանց հաղթահարման ուղիները
16. Ամուսնությունը և ընտանիքը ժամանակակից աշխարհում
17. Ազդեցիվ երեխաներ
18. «Դժվար դեռահաս», պատճառները
19. Կրոնական դաստիարակությունը ընտանիքում
20. Հաղորդակցումը ընտանիքում

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

14.5. Գնահատման չափանիշները¹⁷.

Տեսական գիտելիքները...

•

14.6. Գնահատման չափանիշները¹⁸.

Տեսական գիտելիքները...

• **Գործնական աշխատանքները**

- գործնական խնդիրների լուծում
- առաջադրանքների իրականացում
- թեստային առաջադրանքներ
- իրավիճակային վերլուծություն
- խմբային աշխատանքներ
- տնային առաջադրանքների

Մեմինար պարապմունքները

- բանավոր շարադրել նյութը(պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները)
- գեկույցներ
- Ռեֆերատներ

• **Լաբորատոր աշխատանքները**

- Նյութի գիտական, համակարգված ձևակերպում,
- Ինքնուրույն եզրահանգումներ, սեփական տեսակետի ներկայացում,
- Նյութը ներկայացնելիս երկու և ավելի գիտական աղբյուրների օգտագործում,

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

¹⁷ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

¹⁸ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

- Գրաֆիկական պատկերների, աղյուսակների,
- **Ինքնուրույն աշխատանքը**
- Ռեֆերատ
- Զեկույց
- Հարցազրույց
- Աշխատանքային տետր
- Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն
-

- Ստուգման ձևը և գնահատման մեթոդը`
- ստուգաթք

- Գնահատման չափանիշները`
- վաստակել 40 միավոր

16 միավոր վաստակելու դեպքում ստանում է դրական գնահատական:

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011301.00.7. Ընդհանուր մանկավարժություն_____

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011301.04.7 Դպրոցական մանկավարժություն և մեթոդիկա

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ մանկավարժության մագիստրոս

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

<p>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</p>	<p>ՄՀ/մ 041 Ժամանակակից ընտանիքի մանկավարժական հիմնահարցեր</p>			
<p>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</p>	<p>3 կրեդիտ</p>			
<p>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</p>	<p>1-ին կուրս, 2-րդ կիսամյակ</p>			
<p>Ժամերի բաշխումը</p>	<p>Լսարանային</p>	<p>36</p>	<p>Դասախոսություն</p>	<p>18</p>
			<p>Սեմինար</p>	<p>18</p>
			<p>Լաբորատոր աշխատանք</p>	
			<p>Գործնական աշխատանք</p>	
	<p>Ինքնուրույն</p>	<p>54</p>		
<p>Ընդամենը</p>	<p>90</p>			
<p>Ստուգման ձևը</p>	<p>Ստուգարք</p>			
<p>Դասընթացի նպատակը</p>	<p>ուսանողներին զինել գիտելիքներով, որոնք հնարավորություն կտան տեսնել ժամանակակից ընտանիքներում առկա խնդիրները, գտնել դրանց հաղթահարման ուղիները,</p>			
<p>Դասընթացի վերջնարդյունքները</p>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ</i> • <i>Ներընտանեկան հարաբերությունների համակարգ</i> • <i>Ընտանիքում երեխայի տեղը և դերը</i> <p><i>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>հստակ պատկերացնել ընտանիքի դերը անձի ադապտացման գործընթացում,</i> • <i>սոցիալական դաստիարակության էությունը</i> <p><i>Առարկայի ուսուցման արդյունքում ուսանողը պետք է տիրապետի</i></p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ընտանեկան դաստիարակության բովանդակությանը և հետազոտությունների մեթոդներին, Ընտանիքի, դպրոցի և սոցիումի փոխգործունեության ձևերին</i>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1.</p> <p>Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ընտանիքը որպես սոցիալական ինստիտուտ և դաստիարակության սուբյեկտ: 2. Պատմական ակնարկ ընտանեկան-ամուսնական հարաբերությունների զարգացման մասին: 3. Ժամանակակից ընտանիքի առանձնահատկությունները: 4. Ընտանիքի ձևավորումը: Ամուսնական զույգ և նրա պրոբլեմները: 5. Ընտանիքի գործառույթները՝ վերարտադրողական, տնտեսական, դաստիարակչական, սոցիալական: 6. Ընտանիքի տեսակները – ըստ վաղեմության՝ նորապսակներ, երիտասարդ ընտանիք, միջին ամուսնական տարիք, հասուն ամուսնական զույգեր: <p>Թեմա 2.</p> <p>Ընտանեկան դաստիարակության հոգեբանամանկավարժական հիմնահարցը</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հասկացություն ընտանեկան դաստիարակության մասին: 2. Պատմական ակնարկ ընտանիքում երեխաների դաստիարակության ձևերի մասին: 3. Ընտանեկան դաստիարակության սկզբունքները 4. Ընտանեկան դաստիարակության առանձնահատկությունները: <p>Թեմա 3.</p> <p>Ընտանեկան դաստիարակությունն ու մեթոդիկան</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ընտանեկան դաստիարակության մեթոդների յուրահատկությունները: Ընտանեկան պայմաններում անձի բազային կուլտուրայի ձևավորումը: 2. Երեխայի դաստիարակությունը և ֆիզիկական զարգացումը ընտանիքում: <p>Երեխայի ֆիզիկական և հոգեկան առողջության պահպանումը ընտանիքում:</p>

Թեմա 4.

Ընտանեկան դաստիարակությունն ու մեթոդիկան

1. Ընտանեկան դաստիարակության մեթոդների յուրահատկությունները:
2. Ընտանեկան պայմաններում անձի բազային կուլտուրայի ձևավորումը:
3. Երեխայի դաստիարակությունը և ֆիզիկական զարգացումը ընտանիքում:
4. Երեխայի ֆիզիկական և հոգեկան առողջության պահպանումը ընտանիքում:

Թեմա 5.

Երեխան ընտանիքում և նրա անձի կայացման փուլերը

1. Նախադպրոցականի, կրտսեր դպրոցականի, դեռահասի և պատանու դաստիարակությունը ընտանիքում: Տարիքային առանձնահատկությունների դրսևորումները ընտանեկան հարաբերություններում:
2. Դժվար դաստիարակվող երեխա: Հոգեբանա-մանկավարժական շտկումների ուղիները ընտանեկան պայմաններում:
3. Ագրեսիվ երեխաներ: Ագրեսիվության դրսևորման պատճառները և դրա վերացման ուղիները:
4. Ամաչկոտ երեխաներ:
5. Չախլիկ երեխաները ընտանիքում:

Թեմա 6.

Ընտանիքի, դպրոցի և սոցիումի փոխգործունեությունը

1. Դպրոցի և ընտանիքի հոգեբանա-մանկավարժական համագործակցության կազմակերպումը:
2. Ուսուցիչ-դպրոց, ընտանիք-ծնողներ հաղորդակցումը որպես երկխոսություն:
3. Ծնողական կրթական պահանջները և դրանց յուրացման ուղիները:
4. Տարբեր տարիքային խմբերի երեխաների հետ տարվող ծնողական աշխատանքները:

	<p>5. Ընտանեկան դաստիարակության ոճերի շտկման հնարավորությունները:</p> <p>6. Ներընտանեկան հարաբերությունների դժվարությունները և մանկավարժի օգնությունը:</p> <p>Դպրոցի և ընտանիքի համագործակցության ձևերը;</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>1.իրավիճակային գնահատում</p> <p>2.փոխադարձ գնահատում</p> <p>3.ինքնագնահատում</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <p>7. Куликова Т.А. – „Семейная педагогика и домашнее воспитание“. М. 1999г.</p> <p>8. Коменский Я.А. – „Материнская школа“. М. 1982г.</p> <p>9. Ковалева А. – „Микроклимат семьи.“ М. 1979г.</p> <p>10. Игошев К.Е. – „Семья, дети, школа: М. 1989г.</p> <p>11. Мудрик А. „ Социальная педагогика“. М. .ã2006</p> <p>12. „Макаренко советует родителям“. М. 1975г.</p> <p>7.Ստոլետով Վ.Ն. - Երկխոսություններ դաստիարակության մասին՝ Ե. 1990թ.</p> <p>8.Ս.Գևորգյան Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման բնույթը՝ Ե- 2000</p> <p>4.Ղույումյան, Մանկավարժություն,Երևան, 2005</p> <p>5. Պետրովսկի, Տարիքային և մանկավարժական հոգեբանություն,Երևան, 1977</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <p>1.Բելիչևա, Այդ վտանգավոր հասակը, Երևան,1983</p> <p>2.Ս.Մանուկյան Մանկավարժագիտություն՝ Ե-2002</p> <p>3.Ի.Գրեբեննիկով Ընտանեկան կյանքի բարոյագիտություն և հոգեբանություն՝ Ե-1988</p>

